

Maaleht, 25. XI '04

VAATAMISMULJE

MARIS BALBAT

“Teatriromanss” illustreerib põnevad kultuurilugu

Läksin Estonia ainsat draamalavastust, Vaino Vahingu ja Katri Kaasik-Aaslavi “Teatriromanssi” vaatama kaunis suure eelootusega.

Eelkõige läksin selliste näidendi tegelasteks olevate kultuuri- ja teatriloo suurkujude pärast nagu Erna Villmer, Aino Kallas, Juhan Luiga, Ants Lauter, Karl Menning, aga ka näitlejate tõttu, kes neid Kaasik-Aaslavi lavastuses kehastavad (Katariina Lauk, Katrin Saukas, Tõnu Tepandi jt).

Lisaks on raamjutustajana tegelaseks teatriloolane Karin Kask, keda mängib Maarika Vaarik.

Oodatult põnevad teatriõhtut minu jaoks siiski ei tulnud.

Kui üks näidend (lavastus) ammutab ainet ja tegelasi kultuuriloost, on põhimõtteliselt võimalik kaks tulemust: omaaegseid inimesi ja aega uudset ning huvitavalt tänapäevase silmaga nähtud iseväärtusega lugu või tuntud-teada fakte mööda kõndiv illustreerivat laadi jutustus.

Esimese heaks näiteks on sellesuvine vabaõhulavastus Viinistus, Mart Kivastiku “Külmetava kunstniku portree” Konrad Mäe teemal.

“Teatriromanss” jääb oma laadilt pigem illustreerivaks.

Haaratud on väga palju dramaatilisi sündmusi ja inimeste suhteid: Estonia teatri varasemad aastad, sellega seotud probleemid ja skandaalid, Juhan Luiga armumine Erna Villmerisse ja nende abielumine Lauteri ja Villmeri

uudselt ning huvitavalt
tänapäevase silmaga näh-
tud iseväärtusega lugu või
tuntud-teada fakte mööda
kõndiv illustreerivat laadi
jutustus.

Esimese heaks näiteks
on sellesuvine vabaõhu-
lavastus Viinistus, Mart
Kivastiku "Külmetava
kunstniku portree" Konrad
Mäe teemal.

"Teatriromanss" jääb
oma laadilt pigem illust-
reerivaks.

Haaratud on väga palju
dramaatilisi sündmusi ja
inimeste suhteid: Estonia
teatri varasemad aastad,
sellega seotud problee-
mid ja skandaalid, Juhan
Luiga armumine Erna
Villmerisse ja nende abiel-
lumine, Lauteri ja Villmeri
Euroopa reis ja vastasti-
kuse kiindumuse tekkimi-
ne, Luiga armukadedus,
samas ka Aino Kallase ja
Luiga platoonilise armas-
tuse lugu. Lisaks Karin
Kase kirjad hilisemale,
vanale ja haigele Erna
Villmerile.

Nii ei suuda lavastus
millelegi keskenduda. Lool
puudub õige telg.

Katariina Lauk on saa-
nud ülesande Erna Villmer
nii neurootiliseks, tasa-
kaalutuks ja muutlikuks
mängida, et too lavastuse
kooshoidja rolli välja ei
kanna.

Paljud dramaatilised
suhted tegelaste vahel jää-
vad pigem markeerituks
kui läbitunnetatuks.

Samas ei saa välistada,
et näiteks neile, kes mater-
jali eelnevalt eriti ei tunne,
on lugu huviga jälgitav.
"Teatriromanss" läheb täis-
saalidele ja pileteid sinna
on raske saada.